

ΟΙ ΚΑΗΜΟΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ

(19—31, Δεκεμβρης, 1907)

6

Η ΓΥΦΤΙΣΣΑ

Μωρή ζητιάνα γέφυσσα, γιά πιάσε μου τὸ χέρι,
πές μου κ' ἐμὲ τὴ μοῖρα μου, κινεῖς δὲ μὲς κοιτάζει.
μοῦ τρώει γαῖφκ' ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τὸ κορμὶ μαράζει,
κι ὁ λογισμὸς μου τί ποθᾷ, τί τρέμω, δὲν τὸ ξέρει.
Συρτὸ σὰν ἄγρια μονοκ' ἔρω τὸ λάλημά σου,
κ' εἶναι γητεύτρα ἢ ὄψη σου, δαξεύτρα εἶν' ἢ μα
τιά σου,

κ' εἶμαι πρωτάρης ντροπαλός, ταυγάνα καταλύτρα...
Πᾶμε νῆποτελειώσης μου τῆς μοῖρας τὰ γραμμένα
στὴ ρίζα τῆς χοντρῆς ἐλιάς ποὺ κάνει τὴ μεσίτρα
σ' ὅλα τὰ ταῖρια, σὰν ἐσὲ κ' ἐμὲ, τὰ φωτισμένα...

7

Ο ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Στὴν ἔρημη ἀκροθάλασσα μὲ τοῦ βορρῆ τὰ φύκια,
μὲ τίς φελούκες τίς παλιές.
Σταλίμι στὰ δυνὸ χέρια σου καὶ στὰ μαλλιά ἀρμυρικήν
ἄρμης καὶ πέλαον στάλοζες γιὰ δάκρυα στολγιές.

Καὶ τάραξες τὸν ἔπνο μου, στοιχειὸ θαλασσωμένο,
τῆς λίμνης ἀγαπητικέ,
καὶ μοῦ εἶπες μὲ παράπονο : «Τραγοῦδι περιμένω...»
—Τραγοῦδι, σοῦ ἀποκρίθηκα, δὲν ἔχω ἐγὼ γιὰ σέ,

στὸν ἀργαλειὸ τῆς τέχνης μου σοῦ ὑφαίνω μιὰ ἱστορίαν,
νὰ σ' τὴ φορέσω λαχταρῶ,
θὰ σ' τὰ ζεστάνῃ μιὰ φωτιά τὰ νύκτα σου τὰ κρύα.
Τῆς λίμνης ἀγαπητικέ, σ' ἀγάπησα κ' ἐγώ.

8

ΤΟΥ ΒΙΟΛΙΤΣΗ ΤΟΥ ΜΠΑΤΑΡΙΑ ΤΟ ΕΓΚΩΜΙΟ

Γιὰ σου, καημένε Μπαταριά, τῆς δοξαριᾶς τεχνίτη
κι ἀφέντη τοῦ βιολιού!

Μ' ἐστὶνὰ Ροῦμέλη πλατεῖα τὸ στριμωγμένο σπίτι
καὶ ἐξάγαντο ἀπὸ ψήλωμα τοῦ δρόμου σου Ζυγοῦ.

Γιὰ σου, καημένε Μπαταριά, τρανὸς εἶν' ὁ καημὸς μου
καὶ πιδὲς τριτὸς ἐσὺ.

μὲ τὸ βιολί σου ξύπνησες τὴ λεβεντιά τοῦ κόσμου
κ' ἡ Ρωμιοσύνη, μιὰ φωτιά, μέσ' στὸ βιολί σου ξη.

Ἀπὸ τοὺς μύλους τοὺς ἐρηχούς ὡς τὰ βαθιὰ κανάλια,
γυμνά, ἀρμυρὰ νησιά,
πουλιά τῆς λιμνοθάλασσας, βορρῆσματα, μαῖστράλια,
τέτοια φωνὴ δαξάστε τὴν καὶ τέτοια δοξαριά.

Γιὰ σου, καημένε Μπαταριά, καὶ σὰ σφυοτῆς, θάξ
πάξ

μέσ' στὰ τσεγγελοῦτὰ
νύχια τοῦ τὸ βιολί σου αἰτὸς καὶ θὰ τὸ πάῃ νὰ ράξῃ
στὰ Μέτσοβα, σὲς Διάκονες, καὶ ἀκόμα πιδὲ ψηλά.

9

Η ΝΙΟΤΗ ΜΟΥ

Ξέρω δυνὸ λίμνες ξωτικές, δυνὸ λίμνες ἀδερφάδες,
μὲ τοῦ χωριοῦ, μὲ τοῦ νεροῦ, μὲ τοῦ χλωροῦ τὰ
κάλλη,

γιὰ δακρυοπλέχτες ἔρωτες καὶ γιὰ τραγοῦδιστάδες
τῇ λίμνῃ τ' Ἀγγελόκαστρον, τοῦ Βραχωριοῦ τὴν ἄλλῃ.

Μὰ ὡς λιμνοθάλασσα γυμνὴ καὶ μὲ τὰ ξερονήσια
τᾶνονθα, τᾶλατόπηχτα καὶ τὰ φυκοστρωμένα,
μὲ τὰ νερά σου τᾶβυθα καὶ τᾶρμυρὰ περίσσια,
μὲ τὰ νερά σου, δάκρυα σταλασμένα,
τὴ νύτῃ μου τὴν ἄχαρη τὴν ἔπνιξα σ' ἐσένα.

10

ΤΟ ΑΙΜΑ

Σπαράττειτε, ἀγριόπαπες καὶ μαῦρες φαλαρίδες,
σᾶς ξάνοιξε ὁ κυνηγητῆς καὶ χάρος ἔχει γίνει,
πεθαίνετε, νὰ καὶ οἱ στεγνὲς τοῦ ἡλιοῦ μ' ἐσᾶς ἀχτίδες,
παίρνει καὶ ἀπὸ τὸ αἷμα σας τῆς δύσης τὸ ρουμπίνι.

Κ' ἐσεῖς, καὶ ποιοῦ κυνηγητῆ σᾶς χτύπησε καρτέρι,
πόθοι καὶ ἀγάπες, ὄνειρα κ' ἐλπίδες καὶ φροντίδες;
Κόκκινο καὶ ὅπ' τὸ αἷμα σας τὸ πλαγιασμένο ἄστερι.
Πεθαίνετε, ἀγριόπαπες καὶ μαῦρες φαλαρίδες.

11

Η ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

— Διπλὸ εἶναι τὸν ὄνομά σου ἐσέ, διπλὸν γεννῆς καη-
μὸς,

πότε Παγώνα ἀκούς

καὶ πότε κρᾶζεσαι Δανάη

κι αὐτὸ κ' ἐκεῖνο τὸν ὄνομα εἶναι ὁμορφιά σου πάει.

Σοῦ φέρνω σπάρτα ἀπ' τὸ βουνό,

κι ἀπ' τὴν Τυράρρα ἐν' ἔγχαλμα, νὰ σ' τὸ χαρίσω πῆρα.

Χωριατοπούλα, σῶρε μου τὸν καλαματιανό

τραγοῦδι μου, ποιήτρι, σὲ, λεσβική σου λύρα. —

.. Μήτε τραγοῦδι σοῦ ἔμειλε, καὶ μήτε καὶ χορὸς.

Ἄ τᾶφος ὁ μικρὸς

κλείστηκε ἀπάνου σου, ὦ παρθένε

Σκαλίστε τὸ διπλόνομα σὲν πλάκα τῆς, διμένα!

Σπάρτα φυτεῖτε ἀπ' τὸ βουνό

στὸν τάφο τῆς, καὶ βάλτε του μιὰ ταραγάτα εἰκόνα.

ὦ διπλόνοματῃ, ἔγχαλμα, λουλούδι, καὶ τὰ δυνὸ

νὰ εἶναι τοῦ ἔπνου σου ὄνειρα γλυκά, Δανάη, Παγώνα!

12

Η ΜΟΥΣΑ

Μοῦσα! τὸ πρῶτο σου ἔρρὸ φίλῃ στὸ μέτωπό μου
ἄγγιξε καὶ τὴν ἔγνοια μου γιὰ τὴ χερσὶ πιδούλα.
Ταῖρι τὸ παραθύρι τῆς καὶ τὸ παράθυρό μου,
χρόνια μας, νύκτα, ἕνας καημὸς, μιὰ λάμψη, μιὰ
τρεμούλα.

Ὡ καρδιοχτύπια, δειλινά, ξετύχια... Μιὰ γιορτὴ
τὸ λιακωτὸ ἀπὸ λουλουδά καὶ ἀπὸ σκοποῦς τὸ σπίτι,
Μοῦσα, καὶ ἀπάνου ἀπ' ὅλα ἔγνα δυνὸ δῶρα σου, δυνὸ
αἰτοί,
χαρὲς μου, ἐσὺ, προφήτῃ Οἰγκώ, κ' ἐσὺ, Βα-
λαωρίτῃ!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΑ ΠΡΑΤΗΡΙΑ

ΤΗΣ ΑΛ·Γ·Κ·Η·Σ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Μετεφέρθησαν εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου
43 ἐντὸς τοῦ Χρυσοῦ Οἴκου (Maison
Dorée) τοῦ μεγάλου Κατοπτροποιείου
τοῦ κ. Α. Π. Εὐαγγέλου, ἐναντι Στοῆς
Ἀρδακείου.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΗΤΗΡ.—Πλέσσης.

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ.—Βαρνάβας.

ΓΙΑΝΝΗΣ, ὑπηρέτης - νοσοκόμος. — (Παραλεί-
φθηκε στὴν παράσταση).

"Ἐνα σαλόνι ὑποδοχῆς ὅπου περιμένουν οἱ ἄρ-
ρωστοὶ τοῦ γιαιοῦ. Δεξιὰ πόρτα ποὺ ὁδηγεῖ στὴν
κλινικὴ—γραφεῖο τοῦ γιαιοῦ. Στὸ βάθος ἐπίσης
πόρτα.

ΣΚΗΝΗ I.

ΓΙΑΤΡΟΣ (μόνος, περπατᾷ ἀνυπόμονος
μέσα στὸ δωμάτιο).

— Οὐφ! (Περπατᾷ, ὕστερα ἀπὸ λίγο πλησιάζει
τὸ παράθυρο, τὸ ἀνοίγει καὶ κιττάζει ἔξω).

— Νὰ πᾶρ' ὁ διαβολός. (Στέκεται στὸ παρά-
θυρο καὶ ἀνυπομονῶντας παίζει μὲ τὰ δάχτυλά του
στὸ τζάμι. "Υστερ' ἀπὸ λίγο χτυπᾷ τὸ κουδούνι τῆς
ἐξώπορτας. Ὁ Γιατρός ἐπετιέται...)

— Ἄ! (τρέχει ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα. Ἀκούεται
ἀπὸ μέσα ὁ παρακάτω διάλογος).

ΣΚΗΝΗ II.

(ἄδεια)

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Καλῶς τὸν! Ἐπὶ τέλους! Κό-
ντευς νὰ σκισω, ἀδελφέ.

ΝΙΚΟΣ.—Καλημέρα. Τί νὰ κάμω. Δὲν μπο-
ροῦνα νὰ πετάξω ἐπὶ τέλους. Μόλις πῆρα τὸ γραμ-
μάτάκι σου, ἀμέσως ἔτρεξα. Τί τρέχει; (Μπαίνουν
στὴ σκηνή).

ΣΚΗΝΗ III.

ΓΙΑΤΡΟΣ, ΝΙΚΟΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Κάθησε, θὰ σοῦ πῶ.

(Ὁ Νίκος βγάζει τὸ καπέλλο του καὶ κάθεται).

ΝΙΚΟΣ.—Γιὰ λέγε, γιατί μ' ἀνησυχῆσες φο-
βερά. Τὸ γράμμα σου φαίνεται γράμμα ἀνθρώπου
ἀπελπισμένου. Τί θὰ πῇ αὐτό: «Ἐλα, Νίκο μου,
καὶ θὰ μὲ σώσῃς» ;...

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἄχ! καὶ τί Νίκο, κουράστηκα
πειά, δὲν βαστῶ, δὲν ἀντέχω. Εἶναι φοβερό. Ὅταν
σκέπτομαι ὅτι ἐργάζομαι σὰν τὸ σκυλὶ καὶ δὲν
μπορῶ νὰ τὰ βγάλω πέρα! Ἐργάζομαι, ἐργάζομαι
καὶ πάλι βρίσκομαι μέσα στὸ χάος καὶ φοβοῦμαι.
Κουράστηκα, Νίκο, κουράστηκα.

ΝΙΚΟΣ.—Μὰ τί τρέχει, ἀδελφέ;

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Κουράστηκα, σοῦ λέω. Εἶναι τί-
τοις οἱ ὑποχρεώσεις μου, ποὺ πάντα εἶμαι βουτηγ-
μένος στὰ χρεὶα καὶ οὔτε μιὰ στιγμὴς ἡσυχία ἔχω.
Πάντα ἡ σπάθη τοῦ Δημοκλέους κρέμεται ἀπάνω
ἀπ' τὸ κεφάλι μου.

ΝΙΚΟΣ.—Μὰ τί τρέχει ἐπὶ τέλους, θὰ μοῦ
πῇ;

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Νά! τί τρέχει!.. Πρὸ τεσσάρων
μηνῶν, καθὼς ξέρεις, ἔστειλα τοῦ Ἀνδρέα στὰς
Βρυξέλλας 1000 φρ. γιὰ νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμά του
κι' ἔλθῃ ἐπὶ τέλους. Εἶπες ὅτι ὅλοι μας, ὅταν
σπουδάζουμε, κάνουμε τρεῖλες, τίς ὁποῖες καὶ ξε-
πληρώνουμε ὅταν τελειώσουμε καὶ πάρουμε τὸ δι-
πλωμά μας.

ΝΙΚΟΣ.—Αὐτὸ δᾶ, ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἄς εἶναι. Τοῦ ἔστειλα τὰ χρή-
ματά, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ στείλω, ἀναγκάστηκα νὰ
δανεισθῶ μ' ἕναν τόκο ὑπέρογκο ἀπὸ τοκογλύφους.
Διότι δυστυχῶς ἐμεῖς οἱ γιαιοί, ὡς καὶ ὅλοι οἱ
ἄλλοι ἐπιστήμονες καὶ ὑπαλλήλοι δὲν μπορούμε νὰ
δανεισθοῦμε χρήματα ἀπὸ τὰς Τραπεζὰς, δὲν μᾶς
δίδουν. Δὲν ἔχουμε, βλέπεις, ἐμπορικὴ φέρεση.
Τέλος, δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα.
Δανείστηκα λοιπὸν καὶ ὑπέγραψα γραμματίων 1250